

Verantwoordingsinformatie, behorend bij het
kwalificatiedossier mbo:

Grond-, water- en wegenbouw

Kwalificaties

- » **Asfaltafwerker**
- » **Balkman**
- » **Opperman bestratingen**
- » **Straatmaker**
- » **Vakman gww**
- » **Allround vakman gww**
- » **Waterbouwer**
- » **Allround waterbouwer**

Versie

Gewijzigd 2022

Geldig vanaf

Penvoerder: Sectorkamer techniek en gebouwde omgeving
Gevalideerd door: Sectorkamer techniek en gebouwde omgeving
Op: 09-09-2021

Inhoudsopgave

Het kwalificatiedossier kan een verwijzing bevatten naar de volgende (verantwoordings-)informatie. Dit is geen onderdeel van de kwalificatie-eisen.

<u>Verantwoordingsinformatie</u>	4
<u>1. Beroepscompetentieprofielen (bcp)</u>	4
<u>2. Examenprofielen</u>	4
<u>3. Arbeidsmarktinformatie</u>	4
<u>4. Trends en ontwikkelingen</u>	5
<u>5. Beroepsvereisten</u>	5
<u>6. Bijzondere vereisten</u>	6
<u>7. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen</u>	6
<u>8. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs</u>	6
<u>9. Onderhoudsagenda</u>	6
<u>10. Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie</u>	7
<u>11. Betrokkenen</u>	7
<u>12. Verblijfsduur 4 jarig</u>	7
<u>13. Aanvullende informatie</u>	7
<u>14. Certificaten</u>	8

Verantwoordingsinformatie

1. Beroepscompetentieprofielen (bcp)

Het kwalificatiedossier Grond-, water- en wegenbouw is gebaseerd op de volgende beroepscompetentieprofielen:

- [Beroepscompetentieprofiel asfaltafwerker](#)
- [beroepscompetentieprofiel Balkman](#)
- [Beroepscompetentieprofiel opperman bestratingen](#)
- [Beroepscompetentieprofiel Steenzetter/rijswerker](#)
- [Beroepscompetentieprofiel Straatmaker](#)
- [Beroepscompetentieprofiel vakman gww](#)
- [Beroepscompetentieprofiel Waterbouwer](#)
- [Eindrapport Grond-, water- en wegenbouw](#)

2. Examenprofielen

<http://kwalificaties.s-bb.nl/Handlers/CohortOutputLibrary.ashx?linkcode=2>

3. Arbeidsmarktinformatie

De gww-markt is in 2020 gekrompen en voor 2021 wordt ook een afname voorzien. Vooral de investeringen in de infrastructuur voor nieuwbouw en onderhoud zijn teruggefallen. De gww-productie in opdracht van het Rijk kampt met vertragingen door de stikstof- en PFAS-problematiek. Daarnaast duurde het langer dan verwacht om de extra infrastructuurbudgetten vanuit het Regeerakkoord in te zetten. Dit had onder meer te maken met de complexiteit van projecten. De coronacrisis leidde daarnaast tot veel onzekerheid waardoor investeringen zijn uitgesteld of de uitvoering aan beperkingen is gebonden. De verkiezingen en trage vorming van een nieuwe regering in 2021 heeft tot vertraging in de besluitvorming geleid van grote infrastructurele projecten. Toch zijn de vooruitzichten voor 2021 en zeker daarna een stuk beter. In de komende jaren staat Nederland voor omvangrijke opgaven op het gebied van de infrastructuur. Toenemende mobiliteit, klimaatverandering, onderhoud van de bestaande infrastructuur en nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen vragen grote investeringen van het Rijk, decentrale overheden en bedrijven. Daarnaast is er een enorme bouwopgave voor de komende jaren waarvoor de gww-sector werkzaamheden moet verrichten, zoals grondverzet om bouwlocaties te ontwikkelen, aanleg van wegen en de inrichting van de openbare ruimte. De komende jaren zijn de vraag naar kwalitatief goed personeel en de vergrijzing belangrijke aandachtspunten. Vooral de grotere bedrijven verwachten dat dit sterk zal spelen maar het zal alle bedrijven, groot en klein raken.
(bronnen SBB, EIB, USP)

Kans op werk. Kans op werk toont de toekomstige kansen voor afgestudeerde mbo-studenten.

Allround vakman gww: goede kansen
Allround waterbouwer: geen uitspraak mogelijk
Asfalt afwerker: ruime kansen
Balkman: geen uitspraak mogelijk
Opperman bestratingen: goede kansen
Straatmaker: ruim voldoende kansen
Vakman gww: ruim voldoende kansen
Waterbouwer: ruim voldoende kansen

(bron SBB, monitor kans op werk juni 2021)

Kans op stage (bol) en of leerbaan (bbl). Welke kansen biedt de arbeidsmarkt op het vinden van een stage of leerbaan?

Allround vakman gww
Deze opleiding wordt (vooral) door bbl-studenten gevolgd. Daarom is alleen de kans op een leerbaan bekend en niet de kans op een stage.

Let op: de coronacrisis heeft invloed op de uitkomst. Aanbod van leerbanen door bedrijven is enigszins groter dan de vraag naar leerbanen door de bbl-studenten. Er zijn meer dan voldoende leerbanen beschikbaar.

Allround waterbouwer
Deze opleiding wordt (vooral) door bbl-studenten gevolgd. Daarom is alleen de kans op een leerbaan bekend en niet de kans op een stage.

Let op: de coronacrisis heeft invloed op de uitkomst. De vraag naar leerbanen door bbl-studenten en het aanbod door bedrijven zijn in evenwicht.

Asfalt afwerker
Er is geen kans op stage of leerbaan bekend. Er zijn geen of weinig studenten die deze opleiding volgen.

Balkman
Er is geen kans op stage of leerbaan bekend. Er zijn geen of weinig studenten die deze opleiding volgen.

Opperman bestratingen

Deze opleiding wordt (vooral) door bbl-studenten gevolgd. Daarom is alleen de kans op een leerbaan bekend en niet de kans op een stage.

Let op: de coronacrisis heeft invloed op de uitkomst. Aanbod van leerbanen door bedrijven is enigszins groter dan de vraag naar leerbanen door de bbl-studenten. Er zijn meer dan voldoende leerbanen beschikbaar.

Straatmaker

Deze opleiding wordt (vooral) door bbl-studenten gevolgd. Daarom is alleen de kans op een leerbaan bekend en niet de kans op een stage.

Let op: de coronacrisis heeft invloed op de uitkomst. De vraag naar leerbanen door bbl-studenten en het aanbod door bedrijven zijn in evenwicht.

Vakman gww

Deze opleiding wordt (vooral) door bbl-studenten gevolgd. Daarom is alleen de kans op een leerbaan bekend en niet de kans op een stage.

Let op: de coronacrisis heeft invloed op de uitkomst. Aanbod van leerbanen door bedrijven is enigszins groter dan de vraag naar leerbanen door de bbl-studenten. Er zijn meer dan voldoende leerbanen beschikbaar.

Waterbouwer

Deze opleiding wordt (vooral) door bbl-studenten gevolgd. Daarom is alleen de kans op een leerbaan bekend en niet de kans op een stage.

Let op: de coronacrisis heeft invloed op de uitkomst. De vraag naar leerbanen door bbl-studenten en het aanbod door bedrijven zijn in evenwicht.

(bron SBB, monitor kans op stage – leerbaan juni 2021)

4. Trends en ontwikkelingen

Wetgeving en regelgeving

De komende jaren verwachten bedrijven strengere eisen vooral op het gebied van duurzaamheid en veiligheid. Deze eisen worden opgelegd middels wet- en regelgeving en eisen van de opdrachtgever. Het gaat vooral over duurzaamheidsprestatie eisen door de opdrachtgever, gebruik van middelen met een duurzaamheidscertificaat of keurmerk en veiligheids- en gezondheidseisen. Tevens verwacht men dat eisen in het kader van de energietransitie en klimaatadaptatie de komende jaren zullen toenemen. Andere genoemde ontwikkelingen op het gebied van wet en regelgeving die in de komende jaren aan belang zullen toenemen: wetgeving met betrekking tot stikstof en PFAS, maatregelen tegen fijnstof, wetgeving ter bescherming van de natuur en wetgeving om de kwaliteit te borgen.

Zie rapport Actualisering bcp's Bouw en Infra KD Grond, water en wegenbouw, uitgevoerd door USP, december 2020.

Ontwikkelingen in de beroepsuitoefening

Hoewel vakinhoudelijk niet veel verandert, verandert de omgeving wel sterk binnen de GWW-branche. Er komen steeds meer ontwikkelingen die de branche raken (Corona, stikstof, milieu, PFAS) of beïnvloeden (digitalisering, omgevingsmanagement, veiligheid). Bij al deze ontwikkelingen geldt dat de kennis en vaardigheden op enigerlei wijze geborgd moet worden, niet alleen in het reguliere onderwijs maar ook voor werknemers die op een andere manier de branche instromen.

Zoals aangeduid veranderen de beroepen zelf niet heel erg. Het vak wordt nog redelijk op dezelfde manier ingevuld, waarbij bij straatmakers wel het mechanisch straten er bijgekomen is. Verder dienen alle werknemers rekening te houden met de omgeving (veiligheid, communicatie, milieu, etc.). Dit komt o.a. tot uiting door elektrificering van materialen en machines, maar ook meer afstemming en onderzoek (communicatie). Deze vaardigheden moeten samen met het digitale aspect, wel bijgebracht worden in de opleidingen.

Zie rapport Actualisering bcp's Bouw en Infra KD Grond, water en wegenbouw, uitgevoerd door USP, december 2020.

Zie ook de Trendrapportage van SBB: <https://trendrapport.s-bb.nl/tgo>

5. Beroepsvereisten

n.v.t.

6. Bijzondere vereisten

Asfaltafwerker

Ja

De asfaltafwerker werkt op een bouwlocatie. Daarom is het een branchevereiste dat hij beschikt over het certificaat Basisveiligheid VCA. Dit certificaat wordt beheerd door Stichting SSVV (Stichting Samenwerken Voor Veiligheid)(Bron: www.vca.nl).

Balkman

Ja

De balkman werkt op een bouwlocatie. Daarom is het een branchevereiste dat hij beschikt over het certificaat Basisveiligheid VCA. Dit certificaat wordt beheerd door Stichting SSVV (Stichting Samenwerken Voor Veiligheid)(Bron: www.vca.nl).

Opperman bestratingen

Ja

De opperman bestratingen werkt op een locatie waar werk in uitvoering is. Daarom is het een branchevereiste dat hij beschikt over het certificaat Basisveiligheid VCA. Dit certificaat wordt beheerd door Stichting SSVV (Stichting Samenwerken Voor Veiligheid) (Bron: www.vca.nl).

Straatmaker

Ja

De straatmaker werkt op locaties waar werk in uitvoering is. Daarom is het een branchevereiste dat hij beschikt over het certificaat Basisveiligheid VCA. Dit certificaat wordt beheerd door Stichting SSVV (Stichting Samenwerken Voor Veiligheid). (Bron: www.vca.nl).

Vakman gww

Ja

De vakman gww werkt op locaties waar werk in uitvoering is. Daarom is het een branchevereiste dat hij beschikt over het certificaat Basisveiligheid VCA. Dit certificaat wordt beheerd door Stichting SSVV (Stichting Samenwerken Voor Veiligheid)(Bron: www.vca.nl).

Allround vakman gww

Ja

De allround vakman gww werkt op locaties waar werk in uitvoering is. Daarom is het een branchevereiste dat hij beschikt over het certificaat Basisveiligheid VCA. Dit certificaat wordt beheerd door Stichting SSVV (Stichting Samenwerken Voor Veiligheid). (Bron: www.vca.nl).

Waterbouwer

Ja

De waterbouwer werkt op locaties waar werk in uitvoering is. Daarom is het een branchevereiste dat hij beschikt over het certificaat Basisveiligheid VCA. Dit certificaat wordt beheerd door Stichting SSVV (Stichting Samenwerken Voor Veiligheid) (Bron: www.vca.nl).

Allround waterbouwer

Ja

De allround waterbouwer werkt op locaties waar werk in uitvoering is. Daarom is het een branchevereiste dat hij beschikt over het certificaat Basisveiligheid VCA. Dit certificaat wordt beheerd door Stichting SSVV (Stichting Samenwerken Voor Veiligheid) (Bron: www.vca.nl).

7. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen

n.v.t.

8. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs

De gediplomeerden op niveau 2 (Waterbouwer, Vakman gww, Opperman bestratingen, Asfaltafwerker) kunnen doorstromen naar de bijbehorende kwalificaties op niveau 3. De Straatmaker, Allround waterbouwer, Allround vakman gww en Balkman kunnen, afhankelijk van de omvang van het bedrijf, door studie en ervaring doorgroeien naar uitvoerder, toezichthouder, planner of werkvoorbereider. Zij kunnen ook doorstromen naar kaderopleidingen van de bedrijfstak en naar opleidingen op niveau 4 in de kwalificatiestructuur, bijvoorbeeld de kwalificaties uit het dossier Werkvoorbereiden/uitvoeren

9. Onderhoudsagenda

Onderwerp	Actie	Wie	Wanneer
Onderhoud kwalificatiedossier	Onderhoudsvragen: - Zijn de kwalificaties uitvoerbaar? - Zijn de BCP's up to date?	Marktsegment Infra	Uiterlijk 2026

	<ul style="list-style-type: none"> - Welke nieuwe ontwikkelen spelen er? - Zijn de kwalificaties up to date? - Zijn de kwalificaties voldoende helder en herkenbaar beschreven? - Wat zijn de consequenties voor de betreffende kwalificaties? 		
--	--	--	--

Onderhoud kwalificatiedossiers

De onderhoudsvraag van kwalificatiedossier Grond-, water- en wegenbouw komt periodiek terug op de agenda van het marktsegment Infra. Ontwikkelingen met betrekking tot de achterliggende beroepscompetentieprofielen zijn dan belangrijke aandachtspunten; sluiten de kwalificaties nog voldoende aan op de beroepseisen van de beginnend beroepsbeoefenaar? Verder wordt aandacht besteed aan de herkenbaarheid en uitvoerbaarheid van de kwalificaties. De uitkomsten van deze onderhoudsvragen kunnen leiden tot bijstelling/herziening van het dossier.

10. Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie

Categorie	Kruis aan welke categorie van toepassing is :	Omschrijving
Categorie 1: Nieuw dossier		Dit dossier zat voorheen niet in de kwalificatiestructuur. Nadere toelichting is niet nodig.
Categorie 2: Nieuwe elementen		Dit betreft sterk gewijzigde dossiers waarop de Toetsingskamer een ingangstoets heeft uitgevoerd. Er is sprake van nieuwe of samengevoegde kwalificaties, certificeerbare eenheden, bcp's, etc. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 3: Wijzigingen	x	Er zijn zaken gewijzigd in een bestaand dossier. Bijvoorbeeld inhoudelijke wijzigingen in de kerntaakbeschrijving of de werkprocessen. Ook kleinere wijzigingen, zoals het toevoegen van matrices voor rekenen/wiskunde, het herstellen van spelfouten, herformuleringen die geen betekenisverschillen inhouden en beperkte tekstuele wijzigingen vallen hieronder. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 4: Ongewijzigd		Dossier is volledig ongewijzigd. Nadere toelichting is niet nodig.

Het kwalificatiedossier grond-, water- en wegenbouw is onderhouden waarbij de volgende wijzigingen zijn doorgevoerd:

- Vakkennis en vaardigheden zijn aangevuld met onderwerpen als: technische en maatschappelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op de werkzaamheden, duurzaamheid en circulariteit, GNSS, digitale informatiesystemen en samenwerken.
- Er zijn door het hele dossier kleine correcties/aanpassingen doorgevoerd.
- Het werkproces Bermen aanleggen is voor de (allround) vakman gww vervallen.
- Het werkproces Grondkering plaatsen is voor de (allround) vakman gww vervallen.
- Het werkproces Overlegt en stemt af met derden is voor de allround vakman gww toegevoegd.

11. Betrokkenen

Het onderhoud is uitgevoerd door SBB op advies van het marktsegment Infra en in opdracht van de sectorkamer Techniek en gebouwde omgeving. Bij evaluatie en onderhoud zijn onderwijs en bedrijfsleven betrokken.

Het onderhoud is gebaseerd op de volgende documenten:

- Advies onderhoud dossier Grond-, water- en wegenbouw;
- Actualisering bcp's Bouw en Infra KD Grond, water en wegenbouw 4 december 2020;
- Output scholen enquête Grond-, water- en wegenbouw;
- Trendonderzoek SBB.

Het gewijzigde kwalificatiedossier is op 23 augustus 2021 besproken met marktsegment Infra en met een positief advies voorgelegd aan de sectorkamer TGO. De sectorkamer TGO heeft op 9 september 2021 het onderhouden kwalificatiedossier gevalideerd.

Voor het trendonderzoek, zie <https://trendrapport.s-bb.nl/tgo>

12. Verblijfsduur 4 jarig

n.v.t.

13. Aanvullende informatie

N.v.t.

14. Certificaten

N.v.t.